

Tema: Språk

Dette barnehageåret ønsker vi å ha ekstra fokus på språk inn i det daglige pedagogiske arbeidet. Å legge til rette for og støtte barns tilegnelse av språk er en av barnehagens kjerneoppgaver, og vi ønsker derfor å sikre at barna møter et rikt og stimulerende språkmiljø i barnehagen.

Språk inngår i alt vi gjør, og gjennom språket lærer barnet å forstå seg selv og omverdenen. Gode språklige ferdigheter er viktig for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Barn med god språklig kompetanse vil ha gode forutsetninger i lek og samspill med andre, og det er nødvendig for å kunne lære og sette ord på egne meninger, tanker og følelser.

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språkmodeller for barna. Personalet skal også legge til rette for språklig samhandling barna imellom:

- Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne,
- leken bruker barna språket når de kommuniserer med hverandre.
- I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen.

Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter, og ulike innfallsvinkler og metoder kan være egnet til å engasjere barna i språklige aktiviteter. Forskning peker gjentatte ganger på sammenhengen og betydningen mellom tidlig og god språkkompetanse, og senere lese -og skriveferdigheter når barna starter på skolen.

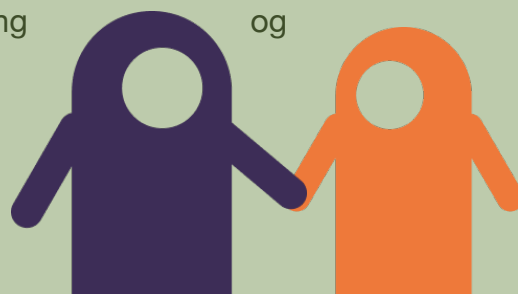
Språkløypa for barnehager

Barnehagen jobber også med språkløype for barnehager med tema: språk og leseaktiviteter. Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling. For å lykkes i arbeidet med barns språk er det avgjørende å implementere språk og leseaktiviteter i barnehagen.

Språk i rammeplan for barnehagen

Rammeplan for barnehagen (2017) beskriver at barnehagen skal gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst bidra til at barna:

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang samtale.
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråsuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

Språk på småbarnsavdelingen

Gjennom arbeid med språk på småbarnsavdelingen skal vi fokusere på ord og begreper, sang, musikk og rytme. Vi skal konkretisere og visualisere nye ord ved hjelp av gjenstander, bilder, stemme, mimikk, tegn og kroppsspråk. På den måten kan vi gjøre det tydelig for barna hvilket innhold ordene har. Lavt på veggen på avdelingen henger vi bilder i forskjellige kategorier som frukt, mat, dyr, møbler, klær osv. Dette åpner opp for mye samtale, lek og begrepslæring for barna på deres initiativ og interesser. Vi skal bruke «magiske kurv» som en del av vårt arbeid med språk. «Magiske kurv» er en kurv med forskjellig innhold som vi bytter ut etter hver

gang. Innholdet i kurven presenteres med spenning og en sang, og barna lærer fort at nå er det noe spennende som skal skje! Eksempler på hva innholdet kan være er musikkinstrumenter, kjøkkenredskaper, bamser, gårdsdyr osv. objektene i kurven bidrar til sansing, undring og mye samtale og lek. På samlingsstunder synger vi korte sanger med rim og rytme og mange av sangene har bevegelser til.

Språk på storbarnsavdelingen

Gjennom samlinger og jobbing i små og store grupper vil vi jobbe systematisk med språk. Vi kommer bl.a til å bruke språkkista. Det er en kiste full av konkrete og spennende materiell, som vi bruker i det daglige arbeidet med språkstimulering i barnehagen. Den inneholder bilder, spill, magnettafle, veiledningshefte og CD med sanger, rim og regler.

I samlinger kommer vi til å ha fokus på rim, regler, sanger, eventyr og fortellinger som stimulerer barnas fantasi og lek med språket.

Barnehagen er med i prosjektet «Tidlig innsats og inkludering gjennom barns språkutvikling»

Barnehagen vår skal i år delta på prosjektet «Tidlig innsats og inkludering gjennom barns språkutvikling» sammen med mange andre barnehager i kommunen (TIIBS).

Prosjektet har følgende hovedpunkter:

- Språk er grunnleggende viktig for barns utvikling på alle områder. Det må legges til rette for god språkstimulering gjennom barnehagedagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Det er derfor behov for å styrke barnehagenes kompetanse på området.
- Som en videreføring av arbeidet i kultur for læring planlegges tiltak for å videreutvikle barnehagenes arbeid med språk. Det legges opp til å lage et

program for tidlig innsats og inkludering gjennom barns språkutvikling. Dette for å ha et felles utgangspunkt for kartleggingsverktøy og teori/forankring i alle barnehagene. Det legges opp til arbeid på alle nivå: både internt i den enkelte barnehage, profesjonsfellesskap mellom barnehagene, samarbeid med PPT og med kommunen som barnehageeier og barnehagemyndighet.

- Arbeidet skal føre til at hver enkelt barnehage får et system som skal sikre at alle barn får utviklet språket sitt innen sitt potensiale.
- Alle barn skal:
 - Ha tilgang på et rikt språkmiljø innenfor et inkluderende fellesskap
 - Møte ansatte med høy språklig innsikt og kompetanse
 - Få språkstøtte tidlig